

Zeg eens AAA

Voorbeeldcases bespreekbaar maken van veiligheid.

The logo for SAOP (Subsidiecommissie Arbeidsmarkt- en Opleidingsprojecten Politie) features the letters 'SAOP' in a bold, blue, sans-serif font. Behind the letters is a stylized graphic consisting of two overlapping diagonal bars: a blue one on top and a red one on the bottom, both pointing towards the top right.

Subsidiecommissie Arbeidsmarkt-
en Opleidingsprojecten Politie

Gebruik een case als inleiding op een gesprek over veiligheid in het werk. Het is een ingang om vrij met elkaar van gedachten te wisselen. Om samen te verkennen wat het begrip veiligheid in het politiewerk inhoudt. Het is niet nodig om 'de waarheid' of 'het juiste' te ontdekken. Wees uitnodigend naar je collega om te horen wat veiligheid in het werk voor hem of haar betekent en praat open over de waarde die je er zelf aan hecht. Maak ruimte voor discussie en benut je kansen om dóór te vragen. De 'waarom' vraag is vaak het meest interessant. De volgende cases zijn beschreven:

Grootschalige incidenten

- tunnelincident
- snelwegongeluk met gevaarlijke stoffen
- bommelding
- wietplantage ontruimen
- brand in publieke ruimte

Sport en oefening

- onsportief gedrag bij zaalvoetbal
- kracht bewijzen bij IBT

Agressie en geweld

- agressieve winkeldieven
- assistentie bij conflict
- omstanders bij ongeval op de snelweg
- collega rijdt met hoge snelheid door het centrum

Verkeer

- collega krijgt ongeval tijdens dienst
- collega rijdt met hoge snelheid door het centrum

Grootschalige incidenten: tunnelincident

Je arriveert met een collega bij een groot verkeersongeluk in een tunnel. Na inventarisatie blijken er al een aantal collega's in de tunnel aanwezig te zijn. De chaos is groot. Er zijn veel slachtoffers en er heerst paniek onder de aanwezige mensen. Omdat de coördinatie nog niet op gang is gekomen, besluiten je collega en jij om buiten de tunnel het verkeer en de mensen uit de tunnel op te vangen. Van iemand die uit de tunnel is gevlucht, hoor je dat er brand is uitgebroken. Je collega bedenkt zich geen seconde en rent naar binnen op zoek naar collega's.

Discussievragen:

Welke risico's levert dit op?

Hoe zou jij handelen? Waarom?

Wat doe jij als je vindt dat je collega niet naar binnen moet gaan?

Welke keuzes heb jij in dit voorbeeld?

Stel je voor dat jij gelijk naar binnen zou gaan, hoe zou jij aangesproken willen en kunnen worden?

Grootschalige incidenten: Snelwegongeluk met gevaarlijke stoffen

Je bent samen met een collega als eerste ter plaatse bij een gekantelde tankwagen op de snelweg. De stickers op de buitenkant van de tanker waarschuwen dat de inhoud explosieve, chemische stoffen bevat. Terwijl jij het verkeer op afstand houdt, is je collega bezig om pionnen neer te zetten om het verkeer straks langs te leiden. Je collega heeft de waarschuwingsstickers wel gezien, maar zegt dat de tank nog heel is. Hij is druk in de weer binnen een straal van vijf meter van de gekantelde tankwagen.

Discussievragen:

Welke risico's levert dit op?

Hoe zou jij te werk gaan in een dergelijk situatie? Waarom?

Wat doe jij als je vindt dat je collega te dicht bij de gekantelde tanker komt?

Welke keuzes heb jij in dit voorbeeld?

Stel je voor dat jij de markering zou plaatsen, hoe zou jij aangesproken willen en kunnen worden?

Grootschalige incidenten: bommelding

Je ontvangt midden op de dag een melding over een bom in het hoofdkantoor van de Nederlandsche Bank. Er zijn veel burgers bij betrokken omdat het een doordeweekse dag is tijdens kantoortijd. Omdat je collega en jij vlakbij zijn op het moment dat de bommelding binnenkomt, zijn jullie snel ter plaatse. Het blijkt dat er al twee collega's binnen in het kantoor zijn. Jullie worden door de twee agenten in het kantoorpand via de mobilfoon opgeroepen om ondersteuning te bieden. Ze hebben een paar verdachte mannen gesignaleerd en vragen jullie hulp om deze verdachten aan te houden. Jouw collega aarzelt geen moment en rent meteen naar binnen.

Discussievragen:

Welke risico's levert dit op?

Hoe zou jij handelen in deze situatie? Waarom?

Wat doe jij als je vindt dat je collega risico's neemt?

Welke keuzes heb jij in dit voorbeeld?

Stel je voor dat jij gelijk naar binnen zou rennen, hoe zou jij aangesproken willen / kunnen worden?

Grootschalige incidenten: wietplantage ontruimen

Je bent samen met een aantal collega's een wietplantage aan het ontruimen in een woonwijk. Dit is de zoveelste in een serie in dezelfde wijk. De campagne waar de politie mee bezig is werpt zijn vruchten blijkbaar af. Naast het succes zorgt het ook voor sleur.

Bij binnenkomst in de plantage beginnen je collega's meteen met de ontruiming. Ze hebben al de eerste planten in de zakken wanneer het licht plotseling uitvalt. Met behulp van een zaklamp wordt ontdekt dat er een grote stekkerdoos in de bewateringstank is gevallen. Terwijl het licht nog uit is werken een aantal collega's door met het ontruimen van de plantage.

Discussievragen:

Welke risico's levert dit op?

Hoe zou jij te werk gaan? Waarom?

Wat doe jij als je vindt dat je collega te lichtzinnig met de werkzaamheden omgaat?

Welke keuzes heb jij in dit voorbeeld?

Stel je voor dat jij zo onbezonnen zou werken, hoe zou jij aangesproken willen en kunnen worden?

Grootschalige incidenten: brand in publieke ruimte

Er woedt brand in een muziekcentrum in de stad. Omdat er op het moment dat het vuur uitbreekt nog een concert gaande is, zit er volop publiek in de zaal. Brandweer en politie komen ter plaatse in actie. Eerste prioriteit is om de mensen te redden en naar buiten te begeleiden en om de brand te blussen. In de tussentijd houden politie en brandweer elkaar op de hoogte van de situatie. De brandweer is de situatie meester. Ondertussen is het levensgevaarlijk om nog binnen in het muziekcentrum te zijn. Daarom moet ook de politie afstand houden. Ondanks de dringende oproep via de mobilfoon om het pand te verlaten, probeert een van jouw collega's toch nog om een paar mensen uit de lift te bevrijden. Deze reddingspoging mislukt. De agent valt flauw en kan ter nauwer nood door de brandweermannen worden gered. Een dag later heeft hij verrassend genoeg nauwelijks klachten.

Discussievragen:

Welke risico's levert dit op?

Hoe zou jij te werk gaan? Waarom?

Wat doe jij als je vindt dat je collega onverantwoord te werk gaat?

Welke keuzes heb jij in dit voorbeeld?

Stel je voor dat jij hetzelfde zou doen, hoe zou jij aangesproken willen en kunnen worden?

Sport en oefening: onsportief gedrag bij zaalvoetbal

Tijdens een sportmiddag wordt er zaalvoetbal gespeeld. Een van jouw collega's is nogal competitief ingesteld. Hij neemt de spelregels niet zo nauw en heeft maar één doel voor ogen: winnen. Daarbij gaat hij rechtstreeks op zijn doel af zonder mededogen voor zijn collega tegenstanders te tonen. Hij gaat de duels hard aan en schuwt het lichamelijke contact niet. Ook zit hij er niet mee om een collega fysiek te overmeesteren en te hinderen met een tackle of een duw. Als jij de bal hebt, valt hij op zijn bekende wijze agressief aan. Je zegt dat het wel wat minder kan, maar hij wuift jouw opmerking weg met de repliek dat je toch geen mietje bent.

Discussievragen:

Welke risico's levert dit op?

Hoe zou jij voetballen? Waarom?

Wat doe jij als je vindt dat je collega te ruw aan het voetballen is?

Welke keuzes heb jij in dit voorbeeld?

Stel je voor dat jij te ruw aan het voetballen bent, hoe zou jij aangesproken willen en kunnen worden?

Sport en oefening: kracht bewijzen bij IBT

Je bent in de gymzaal met een aantal collega's aan het fitnesssen. Twee collega's lopen elkaar uit te dagen en op te juttten om te laten zien hoe sterk ze zijn. Graadmeter voor de krachtmeting is de hoeveelheid hefgewicht die je aankunt. De een wil niet onder doen voor de ander, dus gaan ze met steeds zwaardere gewichten bankdrukken. Je ziet dat een van hen het op een gegeven moment nog maar net aan kan. Het zweet loopt in straaltjes van zijn voorhoofd en zijn armen trillen van de bovenmatige krachtsinspanning.

Discussievragen:

Welke risico's levert dit op?

Hoe zou jij reageren als iemand je uitdaagt? Waarom?

Wat doe jij als je vindt dat je collega ermee moet stoppen?

Welke keuzes heb jij in dit voorbeeld?

Stel je voor dat jij aan het grensgebied van je kunnen aan het bankdrukken bent, hoe zou jij aangesproken willen en kunnen worden?

Agressie en Geweld: agressieve winkeldieven

Je bent met je collega aan het surveilleren in de hoofdwinkelstraat van de stad. Het is een rustige dag en het zonnetje schijnt. Het is best druk in de straat en er zitten veel mensen op terrassen.

Bij een grote kledingzaak gaat het alarm af. Twee jongens rennen naar buiten, gevolgd door twee winkelbediendes. Vanwege de drukte in de winkelstraat lopen de winkeldieven zich snel vast. Jullie halen ze in en willen ze arresteren. Maar ze werken

niet mee. Eerst schelden ze jullie uit, dan schreeuwen ze dreigementen. Als dat niets oplevert, slaat het verbale dreigen om in lichamelijke agressie en verzet.

Discussievragen:

Hoe zou je in dit geval reageren?

Wat verwacht je van je collega?

Hoe kun je voorkomen dat verbale agressie omslaat in lichamelijke agressie?

Agressie en Geweld: assistentie bij conflict

Iemand van de parkeerpolitie zet een wielklem bij een geparkeerde auto. De eigenaar van de auto komt net aanlopen, ziet het gebeuren, wordt woedend en stormt op de parkeerwachter af. Hij eist dat de klem direct wordt verwijderd en weigert de boete te betalen. De parkeerwachter ziet dat het uit de hand gaat lopen en vraagt om assistentie.

Jij bent het dichtst bij en gaat helpen.

Discussievragen:

Hoe ga je de situatie oplossen?

Hoe vind je dat de parkeerwachter de situatie had kunnen oplossen?

Heb je wel eens een andere situatie meegemaakt, waarbij een conflict zo opliep dat er assistentie nodig was? Hoe heb je dat toen opgelost? Had je achteraf gezien andere keuzes kunnen maken?

Agressie en geweld: omstanders bij ongeval op de snelweg

Er komt een melding van een ernstig verkeersongeval op de A2. Snel rijd je met je maatje naar de plaats van het ongeval en arriveert daar als eerste. Er zijn vier auto's op elkaar gebotst die als een harmonica in elkaar gekreukt zitten. Het ziet er voor de inzittenden op het eerste gezicht niet best uit. Uit het achteropkomende verkeer zijn al meerdere mensen toegestroomd om te kijken of te helpen. Jij inventariseert de toestand van de slachtoffers, terwijl je collega probeert de omstanders weg te krijgen uit de buurt van het ongeluk. De mensen reageren boos en verontwaardigd. Je ziet dat je collega een felle woordenwisseling heeft met een omstander en zelfs hardhandig mensen wegduwt.

Discussievragen:

Welke risico's levert dit op?

Hoe zou jij het publiek op een afstand houden? Waarom?

Wat doe jij als je vindt dat je collega te grof is?

Welke keuzes heb jij in dit voorbeeld?

Stel je voor dat jij mensen op een hardhandige manier tegenhoudt, hoe zou jij aangesproken willen en kunnen worden?

Verkeerscase: collega krijgt ongeval tijdens dienst

Je hoort over de intercom een bericht binnenkomen van de meldkamer. Een collega heeft in diensttijd een ongeluk gehad met de dienstauto. Hij heeft het ongeluk overleefd, maar ligt in kritieke toestand in het ziekenhuis. Bij aankomst op het bureau, hoor je het hele verhaal.

Je collega had de achtervolging ingezet na een winkeloverval. De overvaller is na een dolle rit door de stad met zeer hoge snelheid de snelweg opgegaan. De achtervolging ging voor een deel over de vluchtstrook, waar een auto met pech bleek te staan. De winkelovervaller kon die auto nog net ontwijken, maar je collega niet meer. Naast hem reed namelijk een vrachtauto. De man met pech stond in de berm en is er heelhuids vanaf gekomen.

Discussievragen:

Had het ongeluk voorkomen kunnen worden? Zo ja, wat waren andere opties geweest?

Wat betekent het letsel van de collega voor zijn verdere carrière als politieagent?

Hoe zou jij hebben gereageerd in deze situatie?

Wat voor impact zou het op jou hebben als je zoiets over je collega verneemt?

Verkeerscase: collega rijdt met hoge snelheid door het centrum

Je bent samen met een collega op surveillance in een dienstauto. Het is tot nog toe een rustige dag geweest en jullie rijden naar het einde van je dienst toe. Je bent al op de terugweg naar het bureau als er opeens nog een melding binnen komt. Het gaat om een collega die een kilometer verderop in het winkelcentrum in het nauw is gedreven door een paar winkeldieven. Hij heeft dringend assistentie nodig. Je kent de snelste route. Die is erg druk, met veel bochten en drempels en bovendien kinderrijk. Je collega rijdt. Hij is erg verontwaardigd over de melding omdat hij bevriend is met de betrokken agent. Hij vermoedt wie de daders zijn, zet de alarmsignalen aan en rijdt met verhit hoofd en zeer hoge snelheid de snelste route richting het winkelcentrum.

Discussievragen:

Hoeveel tijdswinst denk je dat je hiermee kunt halen in de bebouwde kom? Waar zit die tijdswinst vooral in? Welke risico's levert dit op?

Hoe zou jij achter het stuur zitten? Waarom?

Wat doe jij als je vindt dat je collega te hard rijdt?

Welke keuzes heb jij in dit voorbeeld?

Stel je voor dat jij zo achter het stuur zit, hoe zou jij aangesproken willen en kunnen worden?